

Balladen om kolonihaven – en meget lille serie, der kan helt utroligt meget

Pressefoto/TV2.

Morten Skovgaard

17.08.2023

TV // ANMELDELSE – Den på overfladen så trivielle uenighed om haveindretning og alkoholfrie beboermøder og generalforsamlinger i miniserien *Balladen om kolonihaven* har en større samfundsmæssig prægning, end man måske umiddelbart skulle tro.

Egentlig handler *Balladen om kolonihavens* fire afsnit bare om noget så umiddelbart småt og banalt som ballade i en kolonihaveforening i nærheden af Aalborg, men historien om en lillebitte lokal konflikt holder insisterende et spejl op mod hele vores samfund og måde at indrette os og være sammen på.

Det er en af de mest vedkommende og samfundsaktuelle danske dokumentar-/aktualitetsproduktioner i lang tid, fordi den henvender sig til alle generationer og tvinger os alle sammen til at tænke over alt fra vores frivillige engagement i fællesskaber til vores måde at omgås hinanden på.

Nye og gamle beboere

Det er dybest set ikke generationskløften, der er det største problem i den nordjyske kolonihaveforening Jørgen Berthelsens Minde, selvom udsendelsen godt kan give det indtryk.

Vi får hurtigt fastslået, at de meget lidt omstillingsparate ældre beboere i foreningen foretrækker at gøre, som de altid har gjort. Sammenholdet hænger sammen med en masse øl, og at man ser lidt stort på alle de besværlige regler, så længe bare fællesskabet fungerer.

“Der er ikke nogen skarpt optegnede skurke og helte i konflikten, men mest af alt bare en flok mennesker i et tvungent fællesskab

...

Hvis nogen af forskellige årsager ikke ønsker at være med i det, er det lidt deres egen skyld – det i hvert fald ikke fællesskabets.

Flere af de nytilflyttede beboere har derimod en helt anden tilgang til kolonihavelivet. Deres haver er mindre stringent manikurerede – biodiversitet er jo vigtigt i dag – og de er glade for de gule mælkebøtter i græsplænen og ser måske ikke lige høje tidsler i hækken som et større indretningsæstetisk problem.

Balladen om kolonihaven. Pressefoto, TV 2.

Og de har mere travlt med at realisere sig selv, hvad enten de er sammen med deres børn eller dyrker østlig holisme i deres egne haver med en hækhøjde, der egner sig mere til beskyttelse af privatlivet end en hurtig snak med naboen.

Det er ren disruption for de ældre beboere, som føler sig udelukket og bare forsvinder længere ind i deres eget fællesskab uden at tænke videre over, at det måske heller ikke er så inkluderende over for nytilkomne.

Balladen om kolonihaven er et fint lille tidsportræt

Balladen om kolonihaven er helt fascinerende, fordi den skildrer livet i den lille forening virkelig loyalt over for begge de to grupperinger. Der er ikke nogen skarpt optegnede skurke og helte i konflikten, men mest af alt bare en flok mennesker i et tvungent fællesskab, der er fanget i en ond cirkel af dårlig kommunikation og manglende indbyrdes forståelse.

De to yderpoler er en af de frustrerede ældre beboere, der udtrykker sin frustration over alle ændringerne på meget urimelig og grovkornet vis – måske fordi han ikke lige har sproget i sin magt og kommer fra et miljø, hvor det er normalen. Og en af de yngre beboere, der har været stressramt i længere tid og brænder helt sammen ved de allerførste knubbede ord, fordi det bestemt ikke er dét, hun har købt en kolonihave for at blive udsat for.

“Enhver, der har oplevet uoverensstemmelser i en forening eller med naboer, ved, hvor meget det kan gå ud over livskvaliteten

Mellem dem befinder sig et galleri af virkelig interessante personer. Ikke mindst den nytiltrådte formand, Finn, der på velmenende og meget ihærdig mellemlidendevis kaster sig over den ubarmhjertige opgave at få folk i foreningen til at overholde regler, der har været ignoreret gennem mange år. Noget, der sætter både ham personligt og resten af bestyrelsen under hårdt pres i løbet af serien.

Genistregen i *Balladen om kolonihaven* er de jævnlige klip, hvor en radio kører med nyheder, diskussioner i Folketinget og andre aktuelle forhold, som løfter det hele op i et større perspektiv og får den lille serie til at handle om meget mere end end den lille dysfunktionelle kolonihaveforening.

Balladen om kolonihaven handler om vores måde at være sammen på i fællesskaber, om frivillighed, om forskellige generationers vidt forskellige erfaringer og livssyn, om kuldsejlede relationer og om dårlig kommunikation. Den på overfladen så trivielle uenighed om haveindretning og fraværet af øl til beboermøder og generalforsamlinger

får en større samfundsmæssig prægning, som gør *Balladen om kolonihaven* til et virkelig fint lille tidsportræt.

Beboerne taler forskellige sprog

Det er ikke kun generationskløften, der er ved at rive det lille fællesskab midtover. Der er også en klassekamp på spil mellem en person som formand Finn og flere af dem, der bakker op om ham, og ”de gamle røvhuller” i foreningen.

Finn forsøger af al magt at løse konflikterne, glide af på alle provokationerne og få folk til at overholde reglerne i håbet om, at det kan bringe ro over gemytterne.

Problemet er bare, at hans insisterende regelrytteri har den stik modsatte effekt på en stor del af beboerne, fordi han bliver set som en invasiv art, der kommer og ødelægger den fred, ro og samhørighed, de så omhyggeligt har brugt adskillige år på at opbygge.

Og så taler de simpelthen ikke samme sprog, hverken verbalt eller adfærdsmæssigt. Det er tydeligt, at alt ved Finns fremfærd skurrer i både ørerne og øjnene på de gamle beboere, der ikke har den fjerneste respekt for hans moderne ledelsesfacon.

Balladen om kolonihaven. Pressefoto, TV 2.

Han kan komme med nok så mange regler og gode argumenter, men det nytter ikke det mindste, for han er bare ikke en fyr, de gamle arbejderdrenge har lyst til at sætte sig ned og drikke en øl med og betro sig til.

Han er bare endnu et jakkesæt, der kommer rendende og koster rundt med dem – og det er formentlig lige netop dét, de befinder sig i kolonihaven for at slippe for.

Rigtige mennesker og helt reelle problemer

Balladen om kolonihaven er reelt spændende, fordi man hurtigt begynder at holde med alle de her mennesker og håbe på det bedste for dem, også selvom flere af dem er så frygteligt irriterende at høre på. Fællesskabet skal jo fungere, og det skal kunne rumme alle de forskellige personligheder, uanset hvor besværlige og skæve de er. Og det er rigtige mennesker af kød og blod og ikke bare en flok vilkårlige deltagere, der er blevet typecastet til et reality-drama.

Den jyske darling **Niels Hausgaard** er hyret som fortæller i *Balladen om kolonihaven*, og hans rolige beretning og smukke sprog passer perfekt til seriens stemning og tempo. Det sjove er, at seriens persondrama er så interessant og vedkommende, at selv en så stor og folkekær profil som ham træder helt i baggrunden. Det er et godt kvalitetstegn.

Balladen om kolonihaven handler om rigtige mennesker og deres helt reelle problemer.

Enhver, der har oplevet uoverensstemmelser i en forening eller med naboer, ved, hvor meget det kan gå ud over livskvaliteten. Der er virkelig meget på spil for de her folk, der er fanget af deres omstændigheder og ikke kan slippe ud af en konflikt, der er gået totalt i hårdknude, og som end ikke en professionel konfliktmægler kan gøre noget ved.

 Vil det lykkes de samspilsramte kolonihaveejere at finde hinanden og skabe et nyt fællesskab?

Og man sidder hele tiden med fornemmelsen af, at alt kunne være gået helt anderledes i *Balladen om kolonihaven*, hvis folk ikke var kommet så skævt ind på hinanden fra start, og hvis en anden ny formand havde valgt en helt anden ledelsesstil.

Vil det lykkes de samspilsramte kolonihaveejere at finde hinanden og skabe et nyt fællesskab under den nye formands ledelse og bestyrelsens hårde arbejde, eller er kløfterne blevet for dybe?

Kan Anamariias kinesiske qigong-åndedrætstræning gå hen og blive den sociale katalysator, der endelig bringer beboerne i kolonihaven sammen?

Kan en frivillig naturkraft som Susanne – der er afholdt i begge lejre – blive den, der bygger bro?

Dén spænding bliver bevaret hele vejen frem mod slutningen af *Balladen om kolonihaven* – en meget lille serie, der kan helt utroligt meget.

Balladen om kolonihaven

morten skovgaard

TV2

Morten Skovgaard

Morten Skovgaard arbejder som oversætter/journalist, lydstudieejers og fotograf med både ord, lyd og billeder og kender til deres utrolige magt – særligt i kombination med de sociale medier, som han også arbejder med. Hans akademiske baggrund er sprog- o...

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE